

Č. 11.366.

Zemědělství. — Živnostenské právo: Jest vedlejší živností zemědělské výroby, vyňatou ze živn. řádu, dává-li majitel usedlosti zemědělské najatými řezníky porážeti vepřový dobytek, který chová, a prodává-li vysekané maso zákazníkům?

(Nález ze dne 21. června 1934 č. 12.776.)

V ě c: Robert H. v B. proti zemskému úřadu v Brně o přestupek živn. řádu.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Trestním nálezem okr. úřadu ve Vyškově ze 16. května 1931 byla Robertu H. uložena podle § 132 a) živn. ř. pokuta 500 Kč pro případ nedobytnosti vězení 50 dní pro přestupek § 14 živn. ř. spáchaný tím, že vysekává po živnostensku maso z prasat vlastního chovu, jež si dává porážeti vyučenými řezníky a prodává vysekané maso zákazníkům, aniž má oprávnění k provozování živnosti řeznické. (Poslední případ se stal 21. března 1931.) V rubrice VII příslušného trestního rejstříku pak jest podotčeno, že skutková podstata přestupku jest prokázána doznáním a zjištěním, že obviněný provozoval výsek vepřového masa ve větším rozsahu.

V odvolání proti tomuto nálezu namítal st-1, že jest vlastníkem 150 měr pozemků, které vede ve své režii. Má plemence, odchovává selátka, která, nemůže-li jich na trhu prodati, je nucen krmivem z vlastního hospodářství vykrmiti a zpeněžiti. Jelikož místní řezníci při nabídce prasat zemědělcem podávají nepřiměřeně nízké ceny, jest při nynější hospodářské krizi nucen sáhnouti k svépomoci a prasátka domácím výsekem masa spoluobčanům přenechati.

Nař. rozhodnutím nevyhověl zem. úřad v Brně odvolání Roberta H. s odůvodněním, že skutková podstata přestupku mu za vinu kladeného jest prokázána vlastním jeho doznáním a výpovědí Metoděje H. a Karla M., jakož i konaným šetřením, kterým bylo zjištěno, že prodával řeznické a uzenářské výrobky i z masa a sádla přikoupeného a ne pouze z masa poražených dobytčat vlastního chovu.

O stížnosti uvážil nss toto:

Potvrdiv nález své stolice, vzal žal. úřad za prokázáno, že st-1 dal porážeti kusy vepřového dobytka vlastního chovu, vysekávati maso a vyráběti zboží řeznické a uzenářské, jakož i že prodával maso a masné výrobky — po živnostensku. Na živnostenskou povahu této činnosti usoudil žal. úřad jednak z toho, že výsek masa byl provozován ve větším rozsahu, dále z toho, že st-1 dal porážeti vepřový dobytek vyučenými řezníky, konečně z toho, že dal zboží řeznické a uzenářské vyráběti i z masa a sádla přikoupeného.

Stížnost naproti tomu namítá, že výsek masa odpovídá rozsahu polního i chovného hospodářství st-lova, neboť jest týž vlastníkem 150 měřic polí, které obdělává ve vlastní režii, dále že chová vždy více plemenic a poněvadž prodej selat na trhu není vždy možný, vykrmuje selata produkty vlastního hospodářství a zpeněžuje je výsekem. Při stálém stavu až 16 kusů vepřového dobytka odpovídá počet porážek rozsahu chovu tohoto dobytka. Porážky a výsek provádí za pomoci řezníků H. a M.

St-1 jest názoru, že tato jeho činnost nepodléhá předpisům živn. řádu. Nss neuznal však tento názor správným.

Podle čl. V bod a) uvozovacího zák. k živn. řádu jest ze živn. řádu vyloučena zemědělská výroba a její vedlejší živnosti, pokud se tyto vedlejší živnosti v podstatě zabývají zpracováním vlastních výrobků. Podle svého pojmu jest »zemědělskou výrobou« ve smyslu cit. článku V bod a) rozuměti onu výrobní činnost, která záleží v obhospodařování půdy, t. j. ve vzdělávání a zpracovávání půdy za účelem docílení zemských plodin a za účelem chovu dobytka (srov. nál. ss-u Budw. A 5722/1908, Boh. A 7391/28). Leč zákon nevyklučuje z předpisu živn. řádu jen »zemědělskou výrobu« ve smyslu právě podaném, nýbrž chce, aby živn. řádu nepodléhaly i vedlejší živnosti, pokud je předmětem jejich v podstatě zpracování vlastních výrobků zemědělství. Již gramatický výklad uvedeného předpisu (arg. slova »vedlejší«) ukazuje jasně, že zemědělská živnost předpokládá provozování zemědělství a s ním jest v takové souvislosti, že provozování vedlejší živnosti zemědělské bez provozování zemědělství není myslitelné, zvláště nesmí provozování živnosti býti toho druhu, že by konečně mohla nebo byla nezávisle na zemědělství provozována. Označení »vedlejší« živnost stanoví dále rozsah a poměr podniku živn. proti podniku zemědělskému jako podniku hlavnímu. Vedlejší živnost musí býti takovou, že se provozuje jen v nepatrném rozsahu vedle podniku zemědělského za tím účelem, aby umožnila lepší odbyť produktů zemědělských, vedlejších produktů a odpadků. Musí jíti tedy o činnost, která je vedena zemědělcem samotným jako součást jednotného podnikání zemědělského, a to o činnost nepatrného rozsahu a provozovanou takovým způsobem, že vnitřní souvislost její se zemědělstvím zůstává vždy zachována. Ze závislosti vedlejší živnosti na provozování zemědělství se dále podává, že tato živnost se smí provozovati jen prostředky v zemědělství obvyklými a jen personálem v zemědělství zaměstnaným, tedy bez zvláštních zařízení obdobných v provozování živností řádu živn. podléhajících, a vůbec bez zvláštních pomůcek v živnostech obvyklých (srov. nál. Budw. 9909/1896, 14.565/1900, Budw. A 3781/05, 5722/08). Z předeslaného vysvítá, že zodpovědění otázky, jde-li o vedlejší živnost zemědělství ve smyslu článku V lit. a) živn. řádu či nikoli, záviseti bude v každém konkrétním případě v podstatě na individualitě toho kterého podnikání.

Podle obsahu stížnosti obdělával st-1 v době v úvahu padající 150 měřic vlastních pozemků a choval podle stížnosti více plemenic a stálý stav vepřového dobytka činí až 16 kusů. Podle svědeckých a nepopřenných výpovědí porážel st-1 až 4 kusy vepřového dobytka měsíčně po 4 soboty po sobě následující, podle toho, jak vepřový dobytek dorůstal. St-1 přiznává, že počet porážek byl značný, ale odpovídá prý rozsahu chovu vepřového dobytka, který zase odpovídá rozsahu polního hospodářství. St-1 má tedy za to, že dovolený počet porážek jest dán počtem k zabití způsobilých kusů, zkrátka, že jest oprávněn všechny k zabití schopné kusy porazit a vysekat. V tom jest však na omylu. Jako chovatel vepřového dobytka jest přirozeně st-1 oprávněn prodati všechny kusy v živém stavu, jest to provozování zemědělství a jako takové vyloučeno z předpisů živn. řádu. Avšak porážení tohoto dobytka a výsek a zpracování masa z něho není již, jak zpředu řečeno, zemědělstvím,

nýbrž živností tak zvanou vedlejší a provozování této živnosti nesmí se svým rozsahem přiblížiti rozsahu chovu vepřového dobytka, nýbrž musí vzhledem k tomuto chovu zůstatí nepatrným, vedlejším.

Bylo tedy zkoumati, zda při naznačeném rozsahu polního a chovného hospodářství st-lova bylo provádění porážek vepřového dobytka a výseku masa v rozsahu, jak je st-l prováděl, vedlejší živností, jinými slovy, zda počet porážek jeví se proti počtu kusů chovaného vepřového dobytka nepatrným. Otázka ta jest otázkou skutkovou, kterou může nss přezkoumávati jen v mezích § 6 zák. o ss.

Nss neshledal, že by úsudek žal. úřadu, že výsek a zpracování masa byly provozovány st-lem ve větším rozsahu, to jest že počet porážek nejeví se vzhledem k počtu kusů chovaného dobytka vepřového nepatrným, trpěl nelogičností, zejména uváží-li se, že st-l ani v řízení správním ani ve stížnosti nepopřel, že dal kusy vepřového dobytka porážeti a maso vysekávati a zpracovávati jinými osobami, než které jsou v jeho hospodářství polním a chovném zaměstnány, totiž najatými řezníky. Kromě toho vychází ze správních spisů, čehož rovněž st-l ve správním řízení nepopřel, že maso a výrobky masné prodával st-l v průjezdě svého domu i v obchodě se smíšeným zbožím a že zboží to bylo za výkladní skříní vyloženo a cenami označeno. Použil tedy st-l prostředků při provozování zemědělství neobvyklých, tedy z rámce zemědělství vybočujících a živnost ve smyslu živn. řádu charakterisujících.

Právem proto považoval žal. úřad činnost st-lovu za činnost živn. řádu podléhající a shledal v jednání st-lově neoprávněné provozování živnosti řeznické. — — —

Č. 11.367.

Zaměstnanci veřejní: * Okresnímu soudci VII. hodn. tř. býv. státu uherského, ustanovenému na Slov. neb Podk. Rusi trvale u okresního soudu v sídle sborového soudu I. stolice, který odešel do výslužby po účinnosti zák. č. 270/1920 Sb. (t. j. po 1. květnu 1920), přísluší při úpravě pensijní základny podle zák. č. 287/1924 Sb., prováděné za účinnosti plat. zák. č. 103/1926 Sb. (t. j. po 1. lednu 1926), jakož i při úpravě podle zák. č. 70/1930 Sb. a § 6 odst. 3 vl. nař. č. 96/1930 Sb. jakožto součást pensijní základny soudcovský přídavek ve smyslu zák. č. 290/1924 ve výši stanovené v § 4 č. 2 tohoto zák. pro soudce, resp. rady, ustanovené u sborového soudu I. stolice.

(Nález ze dne 22. června 1934 č. 12.720.)

Prejudikatura: Srv. Boh. A 7843/29; neodporuje nál. Boh. A 11.211/34.

Věc: Eduard B. v K. proti ministerstvu spravedlnosti o určení pensijní základny.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Podáním de praes. 17. června 1929 žádal st-l, nar. 1861, jakožto okr. soudce VII. hodn. tř., pensionovaný před 1. lednem 1925 (t. j. dnem 1. září 1922) podle zák. č. 287/1924 Sb. s požitky 4. stupně